

ACC. N:R M. 9347: 1-6.

Landskap: Småland
Härad: Kinnared
Socken: Jät
Uppteckningsår: 1944.
Upptecknat av: Jenny Danielsson
Adress: Jät
Berättat av: Densamma
Född år 1880 i Kalosvik.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Engelska sjukans.

s. 1-6.

Ulmav k. 23

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 9347

Landskap: Småland
 Härad: Kinnared
 Socken: Jät
 Uppteckningsår: 1944
 Upptecknat av: Jenny Jönsson
 Adress: Jät
 Berättat av: Jönis
 Född år: 1880 i Frälsnäs

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Landsmålsarkivets kartfästa lita 23.

Engelska sjukdom.

Det hörs inte talas så mycket om Engelska sjukdom nu så mycket som förr. Men jag höger bara för hretio år sen då var den mera angripna av den än nu. Men tro är den att modern sköter sig bättre nu än förr genom doktors anvisningar och råd, och att de också för bättre och mer nörande föda under barnskötskapet nu än förr.

1. Denna sjukdom kallades här på orten för "skavan".

2. Uttalet är "ältan" höjde man också
 forts

här på orten det var icke samma sjukdom
fäst olika benämningar.

3. Olika slag av Engelska sjukan som
kallades för koreskeavan och tikskeavan
det sådes att barnet var "knoet" knutet
det kunde inte vässa, och hade ingen
matlust, och svårt för att gå.

4. När sjukdomen ytrade sig, barnet hade
en blek kvalmig hy, dålig matlust, en
ringlig gång. Var mjuk i huvudskålen
där kärlan ligger, stora mellanrum i
handlederna, och likaså i knäns ögon-
närhet var vitt i stället för rött. Barnet
hade begär till att äta kol, bär, sand.
och jord, hade också orolig dålig sömn.
En läkare sade till mig en gång att det
fins nio slag av Engelska sjukan, ty mitt
första barn en pojke var hårt angripen
förs

av Engelska sjukan, den bestes i blodet
5. Endast kloka gammor kunde bota
Engelska sjukan. Modren skulle också vara
mycket löfaktig under hovandeskapet,
och alltid hård stål och vitt lock på sig.
När ett barn var fött fick g'någon komma
och se det nakna!

6. Har ett barn fick Engelska sjukan, om
en flicka kom och tog barnet och kynte
det, just en sådan flicka som haft sam-
lag med en korp, då fick barnet ho-
reskeavan. Det samma gånge en korp.
En moder som var havande fick g'nå en
död eller likkinta, eller se i en öppen grava
därutav fick barnet likkeavan. Och mörk-
väs digt var det med den sjukdomen
för i tiden bara som jag minns jag vet
flera stycken som barn som stannade i
Lotts

vårten här fins två i denna byn den ene är
liten den andre är slö och efter bliven märk-
ligt nog så hände det oftast att förtä bar-
det fick den sjjukan. Jag har hört gamla
berätta att trollen gick in i haren och
bytte barn, därför hade di alltid föjr i
tiden stäl öfver dörren och under träsk-
len, farligast var det innan kvinnan
som fått barnet blivit kyrkotagen.

När kvinnan var havande fick hon inte
trampa på engskvarten när hon sojade
saguen ty då fick barnet skeavan.

7 Botemedel för skeavan, som föret näm-
om en flicka eller pojke kyrt barnet mot
den skeavan skulle modern jansa på
att få tag i en sko eller träsko av den
så di inte virste det och låta barnet dricka
en den i mj och ne och primo. forts

För biskrävan fanns många botemedel, di' gick upp i kyrktornet och satte sig där med barnet när di' ringde samman på helgdagsmorgonen. Sen skulle di' skrapa av lite småt kyrkklockorna och låta barnet höra sig av det. När en människa var död så tog di' det vatten som liket tvättats i och tvättade barnet där i tre torsdagsmorgnar ärad. Ett annat botemedel, när enkisarna hade ett nytt barn så passade hon på att gå till ett ställe och häla fläsk. Av det skulle barnet äta så följte det. Av den skrapa som höfdes när di' trängde på engstrasten. Sen botades så här: modern skrapade av lite träsk på gamla raka och engstrast det blandades i en gröt och gavs åt barnet. Jag har nog skrivit om botemedel för Engelska fört

sjukan föret ner till Lund.

7. De som botade sjuken var kloka gammor, här i fät har varit en som hette Bengta-Tilda, hon badde intill vår gärd, hon är död för några år sen hon botade många, och där bland min älskte son som också led av det, läkarna sade att den sjuken han hade brest i blodet, han blev botad av Tilda så enkelt som bara med en sockerbit, men hon tog honom med sig ut så jag inte såg det.

8. De som botade sjuken ville helst att det skulle ske i ny eller prinn d.v.s. själva ombytet på ny och ne, det fanns de gammor som kunde bota barnet bara då fick se barnets kläder som barnets ovit i.

fät i Mars 1944
Jenny Danielsson.